

SZLOVÁKIA/FELVIDÉK**Regionális prémiumot kapnak idén a tanárok**

Az oktatási minisztérium idén bevezeti a regionális juttatásokat a pedagógusok és a szakmai személyzet számára. A cél az, hogy több képzett tanárt vonzzanak és tartsanak meg azokon a helyeken, ahol a legnagyobb a tanárihiány. [...] „Nagy különbségeket tapasztalunk, hogy hol van tanárihiány a magas költségek miatt. Szlovákia nyugati része – Pozsony – különösen szenved ettől, de a keleti rész, a Kassai járás és néhány nagyobb város is” – mondta Tomáš Drucker oktatásügyi miniszter...” Forrás: Patria24.sk: [teljes cikk >](#)

Magyar iskolakezdők aránya a Felvidéken: Nincs ok pánikra

Időről időre hullámokat ver a felvidéki magyar nyilvánosságban a magyar iskolakezdők számának és arányának változása. Bár az országos átlagot tekintve az elmúlt húsz évben valóban megfigyelhető a magyar iskolát választók arányának enyhe csökkenése az összes iskolaköteles korú szlovákiai gyermek között, a csökkenés a népszámlálási adatok és a felvidéki magyarság kedvezőtlen korfája fényében nem kiemelkedő. [...] A 2023/2024-es tanévben 2006 óta a legtöbb, összesen 3852 kiselsős lépte át a magyar iskola küszöbét. [...] 2010 és 2023 között a magyar iskolaválasztók száma a 16 magyarlakta felvidéki járásból 9-ben, valamint Pozsonyban és Kassán is növekedett. A fenti tényezők mellett ugyancsak negatívan befolyásolja a magyar iskolakezdők arányát a legnagyobb tanulói létszámmal rendelkező Dunaszerdahelyi, illetve a szomszédos Szenci járásokban a pozsonyi agglomerációs gyűrű szélesedése...” Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Hírfolyam: Így ünnepeltük március 15-ét a Felvidéken

Egyik legszebb nemzeti ünnepünk alkalmából ezen a hétvégén Felvidék-szerte tartottak megemlékezéseket, ünnepi műsorok, koszorúzások követték egymást. Ezeket gyűjtöttük az alábbiakban csokorba. [...] A március 15-ei eseményekre való megemlékezés a szlovákiai magyarok számára is fontos identitásképző elem. Az ünneplést ennek megfelelően nagy érdeklődés kíséri mind a helyi lakosok, mind a politikusok részéről. [...] Az ünnepi műsor első számaként a Selye János Egyetem diákjainak előadásában kiemelkedően magas, professzionális szintű, hazafias szellemű, zenés-irodalmi összeállítást hallhattunk. [...] A nők harcban betöltött szerepéről Gulyás Adrienn történésszel, a Károli Gáspár Református Egyetem doktoranduszával Rácz Vince beszélgetett...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#) [teljes cikk 3 >](#) [teljes cikk 4 >](#) [teljes cikk 5 >](#)

Podcast: Múzeumpedagógia itthon és külföldön

H. Rudas Dóra, a Pátria rádió munkatársa Galántára látogatott, ahol a Honismereti Múzeumban Alenka Dömötör rendszeresen foglalkozik az ide érkező magyar és szlovák óvodásokkal, iskolásokkal. Az ovisok foglalkozásán a gyerekek mellett megszólal Oros Éva, a galántai magyar óvoda egyik tanító nénije is. [...] A múzeumpedagógiáról szóló összeállítás végén Dworok Anikó, Németországban élő művészettörténész beszél saját tapasztalatairól...” Forrás: Patria24.sk: [teljes cikk >](#)

Új internetes oldal mutatja be Gömör-Kishont gótikus templomait

A Gömör-Kishont régióban található középkori templomok 2022-ben elnyerték az Európai Kulturális Örökség védjegyét, most pedig új weboldalt alakítottak ki róluk. A nyilvánosság online megjelenésben láthatja a templomokat, a több mint 700 éves freskókat és itt olvashatók róluk a legfontosabb információk is. [...] A weboldal megalkotásának előzménye volt valamennyi, 12 templom belső terének 3D-s szkennelése és róluk 360 fokos fényképek készítése. A weboldal három nyelven, magyarul, szlovákul és angolul tartalmazza az ismertetőket...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Z. Németh Istvánt is kitüntették március 15. alkalmából

Z. Németh István Komáromban született. A kilencvenes években volt az Irodalmi Szemle, majd az AB-ART Kiadó szerkesztője. A Szlovákiai Magyar Írók Társaságának 1992-től tagja. Szerkesztette a Szőrös Kő című irodalmi folyóiratot, jelenleg az Előretolt Helyőrség szerkesztője. [...] A Magyar Arany Érdemkeresztet a folyamatosan új témákat kereső, kísérletező és ironizáló költészete, valamint értékes gyermekirodalmi alkotásai elismeréseként vehette át tegnap este a Pesti Vigadóban...” Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)

Magyar-magyar egyeztetés a nagykövetségen

Jakab István, a magyar Országgyűlés alelnöke március 14-én az ausztriai magyarság képviselőivel találkozott a bécsi magyar nagykövetségen. A találkozó fő témája az oktatás és a jogérvényesítés volt. [...] Somogyi Attila, a Magyar Népcsoporttanács elnökének felvetése az volt, hogy a Budapesti Osztrák Iskola mintájára hozzák létre annak „tüköriskoláját“ Bécsben. Egy olyan „képzési kampuszról“ lenne szó, amit az osztrák és magyar állam közösen tartana fent, és ahol óvodától az érettségiig tanulhatnának a diákok. [...] Emellett megoldandó a felsőoktatás problémája is: az osztrák egyetemeken és főiskolákon ugyanis továbbra is idegen nyelvként lehet csak magyart tanulni, nem népcsoportnyelvként...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Az UMIZ új e-learning felületen várja az érdeklődőket

Már hosszú ideje tervezte a Magyar Média- és Információs Központ (UMIZ), hogy népszerű többnyelvű gyermekkönyveit a mai igényeknek megfelelően, digitális felületen is hozzáférhetővé tegye mindenki számára. Az osztrák Szövetségi Kancellária Hivatal támogatásának köszönhetően ez most sikerült, így megjelent az Umiz4kids.at – új e-learning platform...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

1848: Velünk élő kulturális örökség

Az őrvidéki magyarok pénteken, március 15-én emlékeztek meg az 1848/49-es forradalom szabadságharc évfordulójáról. Az UMIZ irodalmi csoportjának rendezvényére ismét Radics Éva a gráci Zeneművészeti Egyetem tanára állította össze az ünnepi műsort, melynek középpontjába a reformkor kulturális örökségét helyezte. [...] Nagy érdeklődés övezte Gyenge Judith helytörténeti felolvasását: édesapja, Gyenge Imre tárta fel Szijj György református lelkész történetét, aki Petőfi diáktársa volt, majd épp 1843-1850 között, a reformkor idején volt Felsőőr református lelkésze. A gyülekezet jegyzőkönyveiben sok utalás olvasható róla. [...] Az Ausztriai Magyar Egyesületek és Szervezetek Központi Szövetsége, a Kaláka-Klub és Magyarország Bécsi Nagykövetsége szervezésében, koszorúzással és ünnepi műsorral emlékeztek meg a bécsi magyarok...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Megjelent Topler János daloskönyve

„Holdvilágos estén megyek a rózsához...” címmel jelent meg a felsőőri Topler János „Fokos” dalaiból készült válogatás. A kötet kiadója a Burgenlandi Magyar Kultúregyesület (BMKE), a dalokat a népzeneész házaspár, Földesi János és Földesi Jánosné dolgozták fel. [...] Topler János „Fokos” hagyatéka a sok évnyi kutatás után talált utat magának a Burgenlandi Magyar Kultúregyesülethez. Topler János termékeny szerző volt, Felsőőr város története és a versek mellett a magyar nóták és dalok is foglalkoztatták...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Kiállítás: 500 év Batthyány-történelem Németújváron

Pontosan 500 évvel ezelőtt lett Németújvár vára a Batthyány-család fészke és hatalmi központja. Az évforduló kapcsán nagyszabású kiállítás nyílt, amely egészen októberig látható. A tárlat címe, „A pelikán Németújvár felett“, a Batthyány-család címerállatára utal. A kilenc termen át vezető tárlaton a Batthyányak családi hagyatékból származó kincsek és a levéltár egy része is bemutatásra kerül. A feliratok három nyelven – németül, magyarul és angolul – olvashatók [...] – mondta Batthyány-Strattmann László Ödön, a németújvári várat fenntartó alapítvány kurátora...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Dokumentumfilm: „Innsbruck az otthonom, Magyarország a hazám“

Zárt körben mutatták be Innsbruckban február végén az „Innsbruck az otthonom, Magyarország a hazám“ című dokumentumfilmet, mely a nyugat-ausztriai ’56-os magyarok történeteit dolgozza fel. A dokumentumfilm Ruszthi Zsolt rendezésében készült el, Máté Áron, a Nemzeti Emlékbizottság elnökhelyettese valamint Angi Anita és Györkös Enikő történészek közreműködésével. [...] Hervé-Lóránth Ervin a kulturális attasé, a dokumentumfilm producere bízik a folytatást illetően is, ugyanis a jövőben szeretne filmeket készíteni Bécsben, Linzben, és Grazban is...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Podcast: Terítéken az egykori „jugoszláv” nemzetiségek státusza

A Szlovén Országgyűlés 2. olvasatban elfogadta Az egykori Jugoszlávia nemzeteihez tartozó nemzeti közösségek kulturális jogainak érvényesítéséről szóló törvényjavaslatot. [...] A törvény javaslatokról szól a Muravidéki Magyar Rádió Terepjáról műsora, melyben Horvát Ferenc nemzetiségi képviselő is megszólal...” Forrás: Rtvlo.si: [teljes cikk >](#)

Kötet: Nemzetiségi jogok a Muravidéken

A Kárpát-medencei magyar kisebbségjogi kalauz negyedik, a szlovéniai magyarság helyzetével foglalkozó, „Nemzetiségi jogok a Muravidéken” címen Varga Péter által írt kötetet Szili Katalin miniszterelnöki főtanácsadó és Horváth Ferenc szlovéniai magyar nemzetiségi parlamenti képviselő mutatta be Budapesten. [...] Szili Katalin elmondta: Szlovénia jogrendje két őshonos kisebbséget ismer el, a muravidéki magyarságot és a túlnyomórészt a tengerpart közelében élő olaszokat. Az ottani szabályozást az Európai Unióban is példaértékűnek nevezte. „Szlovéniában a magyar kisebbség helyzete kifejezetten jó, már a kulturális autonómiához hasonlító állapotot jelent”. [...] A szerzőt, Varga Péter muravidéki, hosszúfalui származású jogászt, jelenleg a magyar brüsszeli Állandó Képviselő nemzetségi kérdésekkel foglalkozó diplomatáját telefonon értük el néhány szóra...” Forrás: Nepujasg.net: [teljes cikk > teljes cikk 2 >](#)

A március 15-i muravidéki ünnepségsorozat

A Hodoson, majd Domonkosfán zajlott programokkal a hétvégén megkezdődött a március 15-i muravidéki ünnepségsorozat, amely a forradalom és szabadságharc történéseire való emlékezés mellett a magyar nemzethez való ragaszkodásról is szól. [...] A hagyományoknak megfelelően az 1848-as emlékműnél tartotta városi ünnepségét Lenti Város Önkormányzata. Az eseményről Dányi József, és Fehér Ilona készített összefoglalót a Muravidéki Magyar Rádió Terepjáró című műsorában. [...] Magyarországi Ljubljana-i Nagykövetsége az 1848/49-es forradalom és szabadságharc tiszteletére tartott fogadást tartott a ljubljana-i vár „Palacij” termében...” Forrás: Nepujasg.net: [teljes cikk > teljes cikk 2 > teljes cikk 3 > teljes cikk 4 > teljes cikk 5 >](#)

Múltidéző: „Ha nem volt az érdekük, nem akartak szlovénul beszélni”

A második világháború utáni évtizedben a muravidéki magyarokat, amint erre eddig is utaltunk, a belügyi szervek és a rendőrállomások alkalmazottjai folyamatosan megfigyelték. A tárgyalt időszakban a magyarok által lakott területen négy olyan rendőrállomást tartottak számon, mégpedig Alsólendván, Dobronakon, Pártosfalván és Salban, ahol legalább egy rendőr a magyar nyelvet is bírta. A belügyi szervek értékelése szerint a magyar nemzetiségűek amikor a saját érdekükben keresték fel a rendőrsőt, szerbhorvát nyelven (amelyet a katonaságnál tanultak meg valamennyire) vagy rossz szlovénnyel megértették magukat, amikor azonban tanúskodás vagy bűncselekmény elkövetése okán állították elő őket, csak tolmács segítségével voltak hajlandók kommunikálni. [...] Göncz László, az MTA külső köztestületi tagjának írása...” Forrás: Nepujasg.net: [teljes cikk >](#)

HORVÁTORSZÁG

Április végén vagy május elején parlamenti választások lesznek Horvátországban

„Szuperválasztási” év elé nézünk idén Horvátországban. Az Európai Parlamentbe a képviselőket június 9-én választhatjuk meg, ezt követően az év során pedig még új köztársasági elnököt is választani fogunk. [...] Zoran Milanović köztársasági elnök kihirdette a parlamenti választások dátumát. Ennek értelmében a választásokra április 17-én (szerdán) kerül majd sor...” Forrás: Kepesujasg.com: [teljes cikk > teljes cikk 2 >](#)

Interjú: Szabó Krisztián, az eszéki Alkalmazott Matematikai és Informatikai Kar dékánja

Mindenekelőtt leszögezném, hogy az anyanyelv és a matematika tantárgyak az oktatási rendszerünk alapjai. A diákok e két téren szerzett tudása jelenti a belépőt az oktatás magasabb szintjeire, ami aztán kihat országunk gazdasági fejlődésére is. [...] Prioritásnak kellene lennie a gyermek képességeinek korai felismerése, ehhez igazítva a tanítási módszereket és az önállóságra nevelésük. [...] Zágrábban szereztem diplomát, majd doktori fokozatot, és Eszéken kezdtem matematikát oktatni egyetemi szinten. Viszont a publikálás előmeneteli feltétel is, hiszen ezáltal maradhatunk csak benne a felsőoktatási rendszerben. A munkaidőnknek mindössze 10-20 százalékát teszi ki maga az oktatás. A karrierem másik része az Alkalmazott Matematika és Informatika Karnak a létrehozásához kötődik. [...] Maga a folyamat nem volt egyszerű, de 2023-ban végre megvalósult a tervünk...” Forrás: Kepesujasg.com: [teljes cikk >](#)

Mesemondó vetélkedőn vettek részt a magyar anyanyelvű diákok Laskón

A Horvátországi Magyar Pedagógusok Fóruma (HMPF) idén is megszervezte a szépkiejtési mesemondó vetélkedőt, melyet alsó és felső tagozatos, magyar tannyelven tanuló és fakultatív magyarórákra járó általános iskolások részére hirdetnek meg immár 15 éve...” Forrás: Kepesujasg.com: [teljes cikk >](#)

Elkezdődhet a nagypiszanicai református templom felújítása

A horvát kulturális és médiaügyi minisztérium idén 120 ezer eurót hagyott jóvá a nyugat-szlavóniai magyarság több évszázados jelenléte egyik jelképének, a nagypiszanicai református templomnak a felújítására, de a minisztérium támogatásából folytatódhat a drávaszögi templomok felújítása is Nagybodolyán, Bellyén és Pélmonostoron. [...] A horvátországi magyarság egyik

legveszélyeztetettebb része a nyugat-szlavóniai szórvány, így a HMDK különösen fontosnak tartotta a nagypiszancai református templomnak a felújítását...” Forrás: Kepesujtag.com: [teljes cikk >](#)

SZERBIA/VAJDASÁG

Nyílt napot tartottak az újvidéki Bölcsészettudományi Karon

Nyílt napot tartottak az Újvidéki Egyetem Bölcsészettudományi Karán, amelyen a Magyar Tanszék is várta az érdeklődő középiskolásokat. A Magyar Tanszék iránt érdeklődő középiskolások többek között arról is tájékozódhattak, hogy hogyan folyik az oktatás, milyen típusú tantárgyakat lehet tanulni, mi vár rájuk a felvételin, illetve hogy miért érdemes a Magyar Tanszéket választani. A Vajdasági Rádió és Televízióknak Tóth Ágota, valamint Kocsis Lenke a Magyar Nyelv És Irodalom Tanszék tanársegédei nyilatkoztak. [...] A Magyar Tanszéken húszan tanulhatnak állami és öten önköltségen...” Rtv.rs: [teljes cikk >](#)

A Szabadságharc kitörésének évfordulójára tartott vajdasági rendezvények

A VMSZ Szabadkán tartotta meg vajdasági központi rendezvényét. [...] Tornyon is megemlékeztek az az 1848-49-es forradalom és szabadságharc évfordulójáról. [...] Történelmi visszatekintővel, alkalmi műsorral emlékeztek Kishegyes új főterén. [...] A zentai Felsővárosi temetőben lévő emlékhelynél, valamint Gróf Batthyány Lajos emléktáblájánál emlékeztek. [...] Megemlékezés Magyarittabén, a bánáti Kossuth-szobornál. [...] Topolyán a Nyugati temetőben, a Hősök sírjánál, valamint a Csáki Lajos Általános Iskola sportcsarnokében gyűltek össze. [...] A Magyarokanizsai programsorozat a hagyományokhoz híven koszorúzással kezdődött. [...] A szabadkai Kosztolányi Dezső Tehetséggyondozó Gimnázium Performance a márciusi ifjak tiszteletére. [...] Szabadságharc című előadás bemutatásával emlékeztek csütörtök este a forradalom és szabadságharc hőseire Újvidéken. [...] Tóth Péter Lóránt versvándor, a Magyar Kultúra Lovagja és Kálló Béla Jászai Mari-díjas színész Szabadságharc című közös előadását tekinthette meg szerdán a közönség az óbecsei Népkönyvtárban, és másutt...” Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#) [teljes cikk 3 >](#) [teljes cikk 4 >](#) [teljes cikk 5 >](#) [teljes cikk 6 >](#) [teljes cikk 7 >](#) [teljes cikk 8 >](#) [teljes cikk 9 >](#) [teljes cikk 10 >](#) [teljes cikk 11 >](#) [teljes cikk 12 >](#)

Befejeződött a XXII. Tordai Művelődési Napok

Az idén is, hagyományosan a Tordai esttel zárult a XXII. Tordai Művelődési Napok rendezvénysorozat, amelyet ezúttal is nemzeti ünnepünk jegyében szervezték meg, emlékezve az 1848/49-es forradalomra és szabadságharcra emlékezve. [...] A romániai Aranyostorda, a magyarországi Bihartorda és a szerbiai Torda már két évtizede fenntartja a testvér települési kapcsolatot...” Vajma.info: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Boros Györggyel folyt beszélgetés a Szabadkai Kortárs Galériában

Boros György, Szabadka egyik legkiemelkedőbb, legismertebb képzőművésze és tanára, nemrég ünnepelte 90. születésnapját. Tette ezt épp a Raichl-palota felépítésének a 120. évében, így mi sem stílusosabb, minthogy városunk pont eme impozáns épületében, a Szabadkai Kortárs Galériában nyíljon meg alkalmi, születésnap kiállítás. Ehhez kapcsolódóan folyt vele beszélgetés szerda este, amely során Miroslav Jovančić, a galéria kurátora kérdezte életútjáról. [...] A kiállításon az ex librisek mellett Boros György festészeti ciklusából is látható egy válogatás, azokból az alkotásokból, amelyeket az elmúlt két évben készített, a vajdasági táj, a síkság ihletésével...” Magyarso.rs: [teljes cikk >](#)

Videó: Podolszkira emlékeztek, kihirdették a díjazottakat is

Podolszki Józsefre emlékeztek Bácsfeketehegyen, valamint kiosztották a róla elnevezett publicisztikai pályázat díjait is. Első helyezett lett Dévity Tamás, a szabadkai Kosztolányi Dezső Tehetséggyondozó Gimnázium diákja. [...] Az esemény kezdetén a bácsfeketehegyi temetőben megkoszorúzták a 38 éve elhunyt Podolszki József sírját, valamint a vajdasági irodalom más jeles alakjainak nyughelyét. A program ezt követően a kultúrotthon udvarában folytatódott, ahol megkoszorúzták a Podolszki-emléktáblát, majd Dudás Károly író, publicista mondott beszédet. [...] A pályázatra zömében interjúk és jegyzetek érkeztek. A legnépszerűbb témák között szerepelt az anyaság, a szülővé válás és az ezzel kapcsolatos traumák, de az elvándorlás és a közösségépítés is foglalkoztatta a pályázókat - mondta Tóth Livia zsűritag...” Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Néma főhajással fejezték ki tiszteletüket az 1848-49-es hősök emléke előtt Kárpátalja-szerte

Március 15-i megemlékezés a Rákóczi Főiskola szervezésében: [...] A forradalom és szabadságharc eseményeit felidézve Molnár Ferenc, a főiskola történelemtanára aki elmondta, hogy vidékünk négy vármegyéjének küldöttei csatlakoztak az 1847-ben újra összehívott pozsonyi országgyűlés reformpárti képviselő csoportjához. [...] Az 1848–1849-es forradalom és szabadságharc hőseire emlékeztek Badalóban. [...] Beregszászban Petőfi Sándor szobránál tartottak csendes megemlékezést az 1848-49-es forradalom és szabadságharc 176. évfordulója alkalmából...” Kiszo.net: [teljes cikk](#) > [teljes cikk 2](#) > [teljes cikk 3](#) > [teljes cikk 4](#) > [teljes cikk 5](#)

>

Ősi emberek nyomaira bukkantak Kárpátalján: Történelmi jelentőségű felfedezést tettek a kutatók?

Egy kárpátaljai ásatáson felfedezett ősi kőeszközök lehetnek a legkorábbi bizonyítékai az ember megjelenésének Európában. A kutatás szerint Kárpátalján található Királyháza régészeti lelőhelyen feltárt kőeszközök az azokat körülvevő üledékes kőzetrétegek kormeghatározása alapján mintegy 1,4 millió évesek. A nemzetközi kutatócsoport a kozmikus sugárzáson alapuló kormeghatározási módszerrel elemezte a Királyházán az 1970-es években feltárt ősi kőeszközök körüli üledékrétegeket. Roman Garba, a Cseh Tudományos Akadémia (CAS) Nukleáris Fizikai Intézetének tudósa, a tanulmány vezető szerzője elmondta: [...] Királyházán csak kőeszközök kerültek elő, csontmaradványokat nem találtak. A lelőhely kora alapján azonban a Homo erectus készíthette a kőeszközöket...” Forrás: Karpatin.ua: [teljes cikk](#) >

A helyi ifjúsági és diákszervezeteket cikksorozat: Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség Ifjúsági Szervezete

Most induló sorozatunkban azokat a helyi ifjúsági és diákszervezeteket mutatjuk be, melyek igyekeznek támogatni és színesíteni a kárpátaljai fiatalok életét. [...] A KMKSZ ISZ 2015 újjáalakulása óta fokozatosan építette hálózatát, folyamatosan bővítették a programkínálatukat, egyre több fiatalot vontak be. Ennek szabott gátat a világjárvány és a háború. Dobsa István, a szervezet vezetője megjegyezte, hogy bár a nehéz helyzet miatt sokan hajlamosak elzárkózni, a kárpátaljai fiatalok többsége azért még nem veszítette el a reményt, [...] hosszú távon mégis Kárpátalján tervezik az életüket, vissza akarnak térni, amint a helyzet stabilizálódik...” Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk](#) >

Beszélgetés: Nincs két egyforma veszteség, nincs két egyforma gyász

A gyász, a veszteségek feldolgozása hozzátartozik az élethez, ugyanakkor földi létezésünk egyik legnehezebb feladata. A teljes körű ukrajnai háború harmadik évében járunk, hatalmas társadalmi tragédia bontakozik ki, amit egyre többen éreznek Kárpátalján is. A gyász és a veszteség feldolgozásának lépéseiről Gávriľjuk Ilona pszichológussal, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Pedagógia, Pszichológia, Tanító, Óvodapedagógia, Oktatás- és Intézményvezetés Tanszékének adjunktusával beszélgettünk. [...] A gyász lefolyása függ az elhunythoz fűződő kötődés jellegétől, a haláleset módjától, az elhunyt és a gyászoló életkorától, a gyászoló korábban elszenvedett veszteségétől, aktuális lelkiállapotától, társas kapcsolatrendszerétől, intellektuális fejlettségtől, habitusától, valamint hogy milyen személyiségtypushoz tartozik. [...] Fordultak hozzám 3-5 éves gyermekeket nevelő szülők, akik elvesztették az édesapjukat. Ezeknél az eseteknél legtöbbször a felnőttek nem értették azt, hogy a gyerek éli az életét. Több év is eltelhet, mire a gyerek felfogja, hogy ez visszafordíthatatlan jelenség és az apját többé nem fogja látni...” Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk](#) > [teljes cikk 2](#) > [teljes cikk 3](#) >

Lapszemle: Megjelent az Együtt idei első lapszáma

Márciusban jelent meg az Együtt című irodalmi, művészeti, kulturális folyóirat idei első lapszáma. A folyóiratot ezúttal Réti János kárpátaljai festő, grafikus munkáival illusztrálták. [...] Az idei Együtt nívódíjasokat (Ortutay Péter és Sz. Kárpáthy Kata) Vári Fábian László méltatta, ennek szövegét jelen lapszámban publikálták. [...] Tanulmányok olvashatóak az MTA külső köztestületi tagjaitól: Kész Barnabás, az ugocsai hagyományos magyar viseletekről, Kovács Sándortól Hányatott sorsú magyar emlékek a Borzsa mentén címmel, valamint Dupka Györgytől a kárpátaljai GULAG-elítéltek és mártírok panteonjának XII. részét. A kárpátaljai kultúrkrónikáról, valamint az újonnan megjelent könyvekről Dupka György értekezett...” Forrás: Karpatalja.ma: [teljes cikk](#) >

Több kárpátaljai is kapott kitüntetést március 15-e alkalmából

Trill Zsolt Jászai Mari-díjas színművész, kiváló és érdemes művész drámai és komikus karaktereket egyaránt példaadó hitelességgel megjelenítő szerepformálásai, kiemelkedően sikeres darabokban nyújtott felejthetetlen alakításai és értékes filmszínészi tevékenysége elismeréseként kapta a Kossuth-díjat. [...] A viski születésű Pál István Szalonna Liszt Ferenc-díjas népművész,

érdemes művész, a Hagyományok Háza – Magyar Állami Népi Együttes főigazgató-helyettese, művészeti vezetője, a Szalonna és Bandája zenekar művészeti vezetője Magyarország Kiváló Művésze díjat vehetett át. [...] Semjén Zsolt, Magyarország nemzet- és egyházpolitikáért felelős miniszterelnök-helyettese március 15-e alkalmából a Magyar Érdemrend lovagkeresztjét adta át Petneházy Gyulának, a Magyarok Kijevi Egyesülete elnökének...” Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#) [teljes cikk 3 >](#)

ROMÁNIA/ERDÉLY

Aggasztóan csökken a gyermekek átoltottsága Romániában

Az egyévesek körében mindössze 52 százalékos az átoltottság, hívta fel a figyelmet a vírusos hepatitisz témájában szervezett csütörtöki kerekasztal-beszélgetésen Odette Popovici, az Országos Közegészségügyi Intézet (INSP) képviselője. Popovici emlékeztetett, hogy az oltást szabályozó törvény régóta időzik a parlamentben, miközben „az oltásellenes mozgalom” egyre inkább érezteti a hatását az országban. „Talán a legbeszedesebb példa erre a jelenleg is tartó kanyarójárvány, amely március 10-ig összesen 8020 megbetegedést, köztük nyolc halálos áldozatot okozott. Mi vagyunk az elsők ebben Európában” – jelentette ki...” Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk >](#)

Kisebbségellenes tervezet a törvényhozás asztalán

Egy, a román parlamentben benyújtott kisebbségellenes törvénytervezetre hívta fel a figyelmet legutóbbi, angol nyelvű hírlevelében a sepsiszentgyörgyi Mikó Imre Jogvédelmi Szolgálat. Mint azt jelezték, a Románok Egyesüléséért Szövetség (AUR) egyik honatyája által kezdeményezett tervezet lojalitási és tiszteletmutatási ceremóniákra kötelezné az ország területén élő nemzeti kisebbségeket. [...] „A Román Nemzet Tiszteletének Napja az Etnikai Kisebbségek által” nevű tervezetet Benkő Erika, a Mikó Imre Jogvédelmi Szolgálat vezetője felhárborítónak tartja...” Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

Március 15. Erdélyben: Programok, események Partiumtól Székelyföldig

Hírfolyamunkban a legfontosabb történésektől a kis, színes eseményekig összegyűjtjük a nap történéseit. [...] Háromnapos ünnepség Fehér megyében március 15 tiszteletére. [...] Az 1848–49-es szabadságharc hőseire emlékeztek Kolozsváron. [...] Kézdivásárhelyen a rendszerváltás óta harmincötödik alkalommal ünnepelt együtt pénteken a város és a térség magyarsága...” Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#) [teljes cikk 3 >](#) [teljes cikk 4 >](#)

Brassói magyar iskola mutat példát környezetvédelem, szelektív hulladékgyűjtés és újrahasznosítás terén

A brassói Áprily Lajos Főgimnázium egyike az ország azon hat tanintézményének, melyek példát mutathatnak a környezetvédelem, a környezettudatosság terén. Ferencz Irma, az intézmény igazgatója a Krónika megkeresésre kifejtette, hogyan jutottak be az ASAP (a Műanyagot Figyelmesen Gyűjtő Hadsereg) Románia válogatásába és miről szól a program, amelybe intézményük bekerült. [...] Az iskola diákjai jelenleg is dolgoznak játékos feladatokon, nemrég például „mítoszvádaszatba” kezdtek, azaz a szelektív hulladékgyűjtéssel kapcsolatos hiedelmeket és városi legendákat kell összegyűjteniük április elejéig...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Római kori előzményen áll a kolozsvári középkori várfal

Beigazolódta a régészek feltevései: a felújítás alatt álló egykori kolozsvári Tyúkpiacon, mai nevén Caragiale parkban zajló ásatáson előbukkant a római kori Napoca település erődítésének egy falrész is, amelyre a középkorban ráépítették a Kolozsvár városát védő falat. [...] A szelvényt mélyítették, szélesítették, így mostanra szépen kirajzolódnak a régészeti rétegek...” Forrás: Szabadság.ro: [teljes cikk >](#)

Hetven éves a Kolozsvári Rádió

1954. március 15-én szólalt meg először Kolozsváron a rádió máig szinte megszakítás nélkül működő adása: „Aici Cluj! Itt Kolozsvár! Első adásunkat közvetítjük! [...] Kutatásom a Kolozsvári Rádió 1989-2016 közötti időszakra terjed ki, az elmúlt hetven évből erről az időszakról vannak bővebb ismereteim. A kezdetekről elsősorban visszaemlékezésekből, a Digitéka és az Arcanum archívumában tárolt adatokból következtek...” Forrás: Szabadság.ro: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Tóth-Bartos András történész, a Székely Nemzeti Múzeum muzeológusa

Az 1848-as forradalom és a szabadságharc szellemisége máig ható emlék Háromszéken, tartja Tóth-Bartos András, a Székely Nemzeti Múzeum történész-muzeológusa, az intézmény Génuszok a hősök mögött című állandó kiállításának kurátora. A kiállítás nyomvonalán haladva kerestük közösen a forradalom mítoszai és vezetői mögött rejlő embereket. [...] A világ bármelyik múzeumára érvényes „szabály”, hogy minél régebbi egy gyűjtemény, annál nagyobb az azt körülvevő káosz. Egyszóval a felkérés

nem ért váratlanul, de sok konzultálás következett, elsősorban a kor szakértőjével, Demeter Lajossal. És természetesen újraolvastam Süli Attila, az MTA külső köztestületi tagjának, valamint Egyed Ákos, az MTA külső tagjának munkáit is...” Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Rösner Ferenc, műgyűjtő

Röser Ferenc, Kolozsvár híres Röser Antikváriumának tulajdonosa. 1993 óta – egy év kivételével – minden évben szervezett benne egy kis ’48-as tárlatot a személyes gyűjteményéből. Elmentünk megnézni az idei kiállítást, és egy kicsit a gyűjteményéről beszélgetni. Röser Ferenc azt mondja, legalább hatvan éve gyűjti az 1848-49-es forradalommal kapcsolatos emlékeket. [...] Ahogy mondja, egyre kisebb az érdeklődés iránta, most már inkább a maga örömeért foglalkozik vele. „Ebben a pinduri kis sarokban benne van az egész forradalom...” Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk >](#)

Interjú: Kovács Gergely, a gyulafehérvári főegyházmegye érseke

Februárban volt négy éve, hogy püspökké szentelték és a gyulafehérvári főegyházmegye érsekévé beiktatták Kovács Gergelyt, aki korábban több mint húsz évet töltött a Vatikánban, és ezek az évek meghatározóak volt számára. Onnan hozott magával többek között egy olyan mentalitást, munkaszervezési módszert, amit igyekeznek itthon is meghonosítani. A római évekről, gondolkodásmódjáról, az érseksége alatt a szemináriumi oktatás megreformálásáról kérdeztük. [...] Fontosnak tartom az önismeretet szakemberek bevonásával, művészettörténet oktatását, vagy az érzékenyítést nemcsak a kiskorúak, hanem általában az emberi méltóság védelmében...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Születésnap Bach-maraton Kolozsváron

Johann Sebastian Bach születésnapján, március 21-én rendezi meg a harmadik kolozsvári Bach-maratont az evangélikus Pietati templomban a Romániai Evangélikus-Lutheránus Egyház püspöki hivatala, a Kolozsvári Evangélikus-Lutheránus Egyházközség és a Járosi Andor Egyesület. [...] A támogatóknak köszönhetően az egynapos hangversenysorozatra a belépés díjtalan, mindemellett a szervezők adományokat gyűjtenek a kürpödi barokk orgona megmentésére és felújítására...” Forrás: Szabadsag.ro: [teljes cikk >](#)